

AC-105

April-2025

M.A., Sem.-IV

GUJ-508 : Gujarati

(કોશવિજ્ઞાન અને ઇતિહાસલેખન)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. 'કોશ' ની વિભાવના સમજાવી, તેના પ્રકારોની સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14
અથવા
1. ગુજરાતીમાં થયેલા મહત્ત્વનાં કોશનો પરિચય આપી, તેનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
2. સૂચિ એટલે શું તે સમજાવી, સૂચિના મહત્ત્વના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
2. ગુજરાતી સૂચિગ્રંથોનો પરિચય આપી, તેની આવશ્યકતા જણાવો. 14
3. સાહિત્યિક ઇતિહાસલેખનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
3. સાહિત્યિક ઇતિહાસ અને અન્ય ઇતિહાસ વચ્ચેના સામ્ય-ભેદ દર્શાવી, ઇતિહાસના મુખ્ય પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
4. ગુજરાતી સાહિત્યના મહત્ત્વના ઇતિહાસ ગ્રંથોનો પરિચય આપો. 14
અથવા
4. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ દ્વારા પ્રકાશિત ઇતિહાસગ્રંથોનો પરિચય આપો. 14
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ઉત્તર આપો : 14
(1) અરબી, ફારસી તથા ઉર્દૂમાં 'શબ્દકોશ' ને _____ કહેવામાં આવે છે.
(a) નામમાલા (b) અભિધાન
(c) લુગત (d) માલા
(2) નીચેના પૈકી કયા અભ્યાસીએ કોશ કર્તાને કદી ન થાકતો એવો ઉદ્દેશ્ય રજૂ કર્યો છે ?
(a) કોલરીજ (b) સેમ્યુઅલ જોન્સન
(c) પ્લેટો (d) સ્કેલિગર

- (3) 'સામયિકકોશ' ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) જયંત કોઠારી (b) જયંત ગાડીત
(c) ચંદ્રકાન્ત શેઠ (d) કિશોર વ્યાસ
- (4) નીચેના પૈકી કયા કોશનું સંપાદન પ્રકાશ વેગેડે કર્યું નથી ?
- (a) નવલકથા સંદર્ભકોશ
(b) સાહિત્યિક હાસ્યકોશ
(c) મધ્યકાલીન ગુજરાતી કથાકોશ
(d) રાજકીય હાસ્યકોશ
- (5) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ દ્વારા પ્રકાશિત 'ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ'ના કુલ કેટલા ખંડ પ્રકાશિત થયા છે ?
- (a) એક (b) ત્રણ
(c) ચાર (d) પાંચ
- (6) 'સ્વાધ્યાય-સૂચિ'ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) કિશોર વ્યાસ (b) રમણ સોની
(c) જયંત ઉમરેઠિયા (d) પ્રકાશ વેગડ
- (7) 'સામયિક લેખસૂચિ' (2001-2005) ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) ચંદ્રકાન્ત શેઠ
(b) પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
(c) ઈતુભાઈ કુર કુટિયા, પારુલ દેસાઈ
(d) કિશોર વ્યાસ
- (8) વર્ણનાત્મક ઇતિહાસના પ્રારંભકર્તા અભ્યાસીનું નામ જણાવો.
- (a) થૂસિડીડીઝ (b) પોલેરિયસ
(c) પલિબિયસ (d) હીરોડોટ્સ
- (9) 'સાહિત્યના ઇતિહાસની અભિધારણા' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
- (a) પ્રમોદકુમાર પટેલ (b) શિરીષ પંચાલ
(c) ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા (d) રસિકલાલ પરીખ
- (10) બોધાત્મક ઇતિહાસનો પ્રણેતા જણાવો.
- (a) પોલેરિયસ (b) પલિબિયસ
(c) ડાયનિસિયસ (d) હીરોડોટ્સ
- (11) 'ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ગ્રંથ કયા સાહિત્યિક સંસ્થાનો પ્રકલ્પ છે ?
- (a) ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી (b) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
(c) ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ (d) ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી (ગુજરાત વિદ્યાસભા)
- (12) 'સાઠીના સાહિત્યનું દિગ્દર્શન' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
- (a) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (b) ડાહ્યાભાઈ દેરાસરી
(c) ધીરુભાઈ ઠાકર (d) અનંતરાય રાવળ